

PORAST
ANTISEMITIZIMA NA
EVROPSKIM
UNIVERZITETIMA
KAO REZULTAT
MASAKRA 7. OKTOBRA

IZVEŠTAJ
1. FEBRUAR 2024.

Pregled sadržaja

1. Uvod

2. Metodologija

- a. Obrazloženje
- b. Prikupljanje podataka
- c. Ograničenja

3. Analiza

- a. Verbalno uznemiravanje i uvrede
- b. Vandalizam i sknavljenje
- c. Sajber maltretiranje i uznemiravanje na društvenim mrežama
- d. Podsticanje na nasilje, diskriminaciju i isključenje

4. Zaključci i preporuke

- a. Glavni zaključci
- b. Oblasti za budući rad
- c. Preporuke

Uvod

Ujutro 7. oktobra 2023. godine, teroristička organizacija Hamas je istovremeno napala civilna naselja i vojne položaje u Izraelu. U iznenadnom napadu bez presedana na južni Izrael, teroristi Hamasa su počinili užasne zločine, uključujući seksualno nasilje i mučenje civila. Napadi su odneli više od 1.194 života.¹ Preko 4.834 osobe je ranjeno, a više od 243 osobe su otete i uzete za taoce.² Masakr od 7. oktobra ne samo da je zaoštrio izraelsko-palestinski sukob, povećavajući regionalnu nestabilnost, nego je doveo do posledica svetskih razmera, izazivajući zabrinjavajući porast antisemitizma prema jevrejskim zajednicama širom sveta

Od početka napada jevrejske zajednice širom sveta su svedoci značajnog i uznemirujućeg oživljavanja antisemitskih incidenata³. Direktno povezan sa pojačanim napetostima na Bliskom istoku, antisemitizam u Evropi je radikalno promenio život jevrejskih zajednica. Privatni posedi, centri jevrejskih zajednica, sinagoge i jevrejska groblja postali su mete vandalizma i pretnji. Osećaj straha je izazvao ozbiljne promene u svakodnevnom ponašanju s obzirom na to da su Jevreji osetili potrebu da se hitno obezbede i zaštite. Kako bi izbegli opasnost, oni su se povukli počeli da menjaju svakodnevne navike, da sakrivaju jevrejske simbole (npr. kipa ili Davidovu zvezdu) i izbegavaju pominjanje Izraela i jevrejske zajednice u javnosti.

Istovremeno sa terorističkim napadima Hamasa u Izraelu, jevrejski studenti su se suočili sa neprijateljskim ponašanjem na univerzitetima, koje je obeležio sve veći broj protesta u znak podrške terorističkim aktivnostima Hamasa kao i lični napadi na članove jevrejske zajednice. Rastuće napetosti na univerzitetima stvorile su snažno osećanje nelagodnosti unutar evropske jevrejske studentske zajednice. Na nekim univerzitetima studenti su napustili svoje studijske programe, jevrejske studentske organizacije su otkazale planirana dešavanja, a rastuće napetosti su dovele do otvorenog uznemiravanja jevrejskih studenata od strane drugih kolega studenata i članova univerzitetskog osoblja, uključujući i profesore. Incidenti koji su se dogodili na univerzitetima su verovatno posledica ukorenjenog antisemitizma koje negira pravo Izraela da postoji kao jevrejska država, pri čemu se jevrejska zajednica smatra odgovornom za događaje koji se odvijaju na Bliskom istoku.

---

1 "What Happened on the 7th of October." Israel National Digital Agency,
<https://govextra.gov.il/mda/october-7/october-7/what-happened-on-the-7th-of-october/>.

2 "What Happened on the 7th of October." Israel National Digital Agency,
<https://govextra.gov.il/mda/october-7/october-7/what-happened-on-the-7th-of-october/>.

3 "How the Surge in Antisemitism Is Affecting Countries around the World." Reuters, 31 Oct. 2023,
www.reuters.com/world/how-surge-antisemitism-is-affecting-countries-around-world-2023-10-31/.

U cilju praćenja situacije, Evropska unija jevrejskih studenata (u daljem tekstu EUJS) od oktobra 2023. prikuplja podatke o antisemitskim napadima na univerzitetima širom Evrope. Nakon objavljivanja prvobitnog izveštaja u novembru 2023, EUJS je odlučila da u januaru 2024. objavi dopunjenu verziju sa ciljem da pruži sveobuhvatniju i dublju analizu ove pojave.

Tokom poslednjih nekoliko decenija, širenje napetosti na Bliskom istoku često je za posledicu imalo sve veći broj antisemitskih napada u Evropi i širom sveta.⁴ Osnovna zabluda koja pokreće ove napade je lažno uverenje da su Jevreji direktno odgovorni za postupke koje preduzima izraelska vlada i da su lojalniji državi Izrael nego svojim zemljama. Ova optužba je ne samo neistinita, nego i duboko antisemitska (*vidi poglavlje „Metodologija“*) i proizvodi teške posledice po dobrobit jevrejskih zajednica.

U okviru ovog istraživanja biće razmatrane brojne teme koje se delom ponavljaju. Da bi se olakšalo razumevanje zabeleženih antisemitskih incidenata, EUJS je sastavio listu definicija koje su korišćene u našoj analizi slučajeva.

- **Cionizam:** Cionizam je pokret za samoopredeljenje i državnost jevrejskog naroda u njihovoj prapostojbini Izraelu.⁵ Taj izraz često koriste pojedinci koji nisu Jevreji za označavanje Jevreja. Korišćenje izraza „cionista“ naizmenično sa „Jevrejin“, kao što se vidi u izjavama poput: „Cionisti napolje sa univerziteta!“, smatra se antisemitskim. Takođe se antisemitskim smatra uskraćivanje prava jevrejskom narodu na samoopredeljenje.
- **Intifada:** Intifade su bile dva nasilna perioda kasnih 1980-ih i ranih 2000-ih, tokom kojih su palestinski teroristi lišili života preko 1.000 Izraelaca kroz samoubilačke napade, bombaške napade na autobuse i druge ubilačke incidente.⁶ Pozivanje na Intifadu smatra se antisemitskim, jer uključuje slogane usmerene na podsticanje ubijanja, nanošenje štete i ugrožavanje života Jevreja.

---

4 European Union Agency for Fundamental Rights. Experiences and Perceptions of Antisemitism: Second Survey on Discrimination and Hate Crime against Jews in the EU. LU: Publications Office, 2018. <https://data.europa.eu/doi/10.2811/696582>.

5 Zionism. Anti Defamation League (ADL), 1 Sept. 2016, <https://www.adl.org/resources/background/zionism>

6 “What Does “Globalize the Intifada” Mean and How Can It Lead to Targeting Jews with Violence? |AJC.” Wwww.ajc.org, 4 Dec. 2023, <https://www.ajc.org/news/what-does-globalize-the-intifada-mean-and-how-can-it-lead-to-targeting-jews-with-violence>

Accessed 30 Jan. 2024.

- **„Od reke do mora, Palestina će biti slobodna“:** Ovaj slogan poziva na stvaranje palestinske države koja se proteže od reke Jordan do Sredozemnog mora. Budući da je to teritorija koja obuhvata Izrael, taj slogan uključuje brisanje jevrejske države. Ovaj slogan i ova ideja su antisemitske, jer negiraju pravo Jevreja na samoopredeljenje, a pored toga i pozivaju na ideju etničkog čišćenja.
- **7. oktobar kao oblik otpora:** Pravljenje terorističkih napada od 7. oktobra sloganom „otpor okupaciji “ veoma je problematično, jer opravdava masakr oko 1.200 ljudi u Izraelu.⁷

---

⁷ “What Happened on the 7th of October.” Israel National Digital Agency, <https://govextra.gov.il/mda/october-7/october-7/what-happened-on-the-7th-of-october/>.

Metodologija

a) Obrazloženje

Od 7. oktobra, jevrejske zajednice u Evropi suočile su se sa vrtoglavim porastom antisemitskih napada. Podaci prikupljeni od jevrejskih zajednica širom Evrope od oktobra 2023. otkrivaju zabrinjavajuće podatke koji ne mogu da nas ostave ravnodušnima. U prvih 34 dana od početka rata, u Nemačkoj je bilo 29 antisemitskih incidenata dnevno. Poređenja radi, u 2022. prosek je bio nešto manje od sedam incidenata dnevno.⁸ Između 7. oktobra i decembra 2023. zabeleženo je najmanje 2.093 antisemitskih incidenata širom Ujedinjenog Kraljevstva.⁹ U Francuskoj je zabeležen porast antisemitskih napada od 284,4% u 2023. u poređenju sa 2022. godinom.¹⁰ Slični podaci se mogu naći i za druge zemlje u Evropi. Sinagoge,¹¹ jevrejska groblja¹² i spomen-obeležja Holokausta¹³ vandalizovani su u više gradova. Pored vandalizma i verbalnih i fizičkih incidenata, internetom kruži značajan broj lažnih informacija i izmanipulisanog sadržaja.

---

8 "Antisemitic Reactions to October 7 - Antisemitic Incidents in Germany between October 7 and November 9, 2023, in the Context of the Massacres and the War in Israel and Gaza." Rias: Report-Antisemitism.de, Bundesverband RIAS e.V., 27 Nov. 2023, www.report-antisemitism.de/documents/RIAS_Monitoring_Bericht_30-11-2023_Englisch.pdf. Accessed 30 Jan. 2024.

9 "Antisemitic Incidents – 13 December Update – Blog." Community Security Trust (CST), 13 Dec. 2023, <https://cst.org.uk/news/blog/2023/12/13/antisemitic-incidents-13-december-update>.

10 "Rapport Sur Les Chiffres de l'Antisémitisme En 2023 Présenté Par Le SPCJ : Flambée Des Actes Antisémites En France à Partir Du 7 Octobre." Crif - Conseil Représentatif Des Institutions Juives de France, 24 Jan. 2024, <https://www.crif.org/fr/content/crif-rapport-sur-les-chiffres-de-lantisemitisme-en-2023-flambee-des-actes-antisemites-en-france-a-partir-du-7-octobre#:~:text=24%20Janvier%202024->. Accessed 30 Jan. 2024.

11 E.g. "Porto Synagogue Vandalised in Wake of Hamas Terror". The Jewish Chronicle, 11 Oct. 2023, www.thejc.com/news/world/porto-synagogue-vandalised-in-wake-of-hamas-terror-qdz74ivr. Accessed 30 Jan. 2024.

12 E.g. "Vandals Desecrate Jewish Cemetery with Swastikas". The Brussels Times, 19 Dec. 2023, www.brusselstimes.com/846286/vandals-desecrate-jewish-cemetery-with-swastikas. Accessed 30 Jan. 2024.

13 E.g. "Sidewalk Plaques Commemorating Romans Deported by Nazis Are Vandalized in Italian Capital." The Associated Press, 1 Nov. 2023 <https://apnews.com/article/italy-rome-antisemitism-vandalism-deportations-e29f5e6c72c473160f319c6a857d1c88>, Accessed 30 Jan. 2024.

Ovaj preteći trend nije zaobišao ni univerzitete. Od 7. oktobra, EUJS je kontaktiralo nekoliko studentskih jevrejskih organizacija tražeći pomoć i podršku. Jevrejski studenti u Evropi su izrazili zabrinutost tokom boravka na fakultetima, ustručavajući se da nose simbole koji ih povezuju sa jevrejstvom i da otvoreno govore hebrejski. Pojačani osećaj nesigurnosti odraz je šireg globalnog stanja u kojem je došlo do porasta antisemitskih incidenata vidljivih u različitim aspektima svakodnevnog života, uključujući i obrazovne strukture. Uzimajući u obzir ove izazove, EUJS je osetio potrebu da analizira antisemitske incidente koji su se dogodili na univerzitetima posle 7. oktobra. Ovaj analitički pristup je ključan za dobijanje sveobuhvatnog uvida i sagledavanje različitih manifestacija antisemitizma širom evropskih zemalja.

b) Prikupljanje podataka

Studija razmatra uzorke antisemitskih incidenata koji su se desili unutar zgrada i poseda u vlasništvu privatnih i javnih univerziteta na prostoru kontinentalne Evrope (Evropska unija i izvan nje). Što se tiče incidenata na internetu, izveštaj daje procene situacija u kojima su bili uključeni studenti, kao npr. kada je antisemitski sadržaj objavila studentska organizacija ili kada je antisemitska poruka deljena u okviru univerzitetske grupe na društvenim mrežama. Prijavljeni incidenti dogodili su se između 7. oktobra 2023. i 15. januara 2024. godine.

Ovaj izveštaj pruža uvid u mnogo složenija pitanja. Incidenti navedeni u izveštaju ne odražavaju stvarni obim ispada koji su se desili širom Evrope. Predstavljeni uzorak ističe samo deo šire skale postojećih rizika, ostavljajući mogućnost da su neki antisemitski incidenti ostali neprijavljeni ili neotkriveni.

Podaci predstavljeni u ovom izveštaju su prikupljeni iz različitih izvora:

- Google obrazac koji je podeljen sa EUJS mrežom (preko društvenih mreža EUJS, veb stranice, WhatsApp grupa, itd.).
- Unije članice EUJS i druge jevrejske organizacije (npr. Evropski jevrejski kongres).¹⁴
- Društvene mreže (na primer, incidenti koji su podeljeni na Tviteru, Fejsbuku i Instagramu)

---

¹⁴ Iako je EUJS dobio podatke od nekoliko jevrejskih studentskih unija, samo su UGEI (Unione Giovani Ebrei d'Italia) i FEJJE (Federacion de Jovenes Judios en Espana) odobrili potpun pristup svojim nezavisno prikupljenim podacima.

U izveštaju se antisemitskim smatraju isključivo incidenti koji ulaze u okvire međunarodne radne definicije antisemitizma (u daljem tekstu definicija IHRA). Prema definiciji IHRA: „*Antisemitizam je određena percepcija Jevreja koja se izražava kao mržnja prema Jevrejima. Retoričke i fizičke manifestacije antisemitizma usmerene su prema jevrejskim ili nejevrejskim pojedincima i/ili njihovoj imovini, prema institucijama jevrejske zajednice i verskim objektima.*” Uz definiciju IHRA-e nalazi se jedanaest primera koji „mogu poslužiti kao ilustracija“ kako se antisemitizam manifestuje, od prastarih antijevrejskih motiva i poricanja Holokausta, do određenih izraza koji demonizuju i delegitimišu pravo Izraela na postojanje.¹⁵ Iz studije su isključeni podaci koji se prema definiciji IHRA-e ne smatraju antisemitskim.

Mahanje palestinskom zastavom, skandiranje ili objavljivanje na društvenim mrežama „Slobodna Palestina!“ smatra se antisemitskim aktom isključivo kada je usmereno ka jevrejskim mestima i prostorima – dok grafite sa natpisom „Slobodna Palestina“ na zidovima zgrade u vlasništvu jevrejske zajednice klasifikujemo kao antisemitske, ali ih ne kategorišemo kao takve ako se nalaze na drugim mestima. Međutim, crtanje grafita na nedozvoljenim mestima je vandalizam i gore pomenuti grafiti iscrtani na objektima koji nisu u vlasništvu Jevreja mogu takođe uticati na to da se jevrejski i izraelski studenti osećaju nelagodno.

Prilikom sastavljanja ovog izveštaja EUJS je, kao odgovorno lice nastojao da zaštiti identitet pojedinaca. Iz tog razloga, u nekim slučajevima, nismo naveli konkretan univerzitet na kojem se incident dogodio kako bismo osigurali bezbednost osoba koje su prijavljivale incidente.

c) Ograničenja

Studija ima određena ograničenja koja se moraju uzeti u obzir kada se tumače rezultati istraživanja. Prvo, nepotpuna geografska zastupljenost, jer neke zemlje nisu mogle da dostave podatke, što je za posledicu imalo izostanak sveobuhvatnih podataka o zastupljenosti antisemitskih incidenata. Drugo, nisu svi jevrejski studenti i adolescenti bili intervjuisani ili su možda odlučili da ne odgovore, što je takođe moglo da utiče na ograničenost ove studije i njenu nemogućnost da pruži sveobuhvatnu sliku antisemitskih incidenata. I na kraju, neprijavlivanje antisemitskih incidenata usled osećanja straha, stigmatizacije ili zabrinutosti za ličnu bezbednost, moglo je značajno da utiče na obim prijavljenih incidenata.

---

¹⁵ Više informacija o Internacionalnoj radnoj definiciji o antisemitizmu možete pronaći ovde: <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>

Analiza

Kako bismo što bolje razumeli prikupljene podatke i manifestacije antisemitizma na univerzitetskim kampusima, bilo je važno da ih razvrstamo i to kako sledi:

Verbalno uznemiravanje, uvrede i fizičko nasilje: koji podrazumevaju pogrdne komentare, uvredljive šale i verbalno zlostavljanje usmereno na pojedince ili grupe zbog njihovog jevrejskog identiteta. Ovi napadi su posebno bili usmereni na pojedince ili grupe jevrejskih studenata.

- A. Vandalizam i skrnavljenje: Uključuje uništavanje ili oštećivanje univerzitetske imovine, pisanje grafita, uništavanje jevrejskih simbola ili skrnavljenje verskih prostora u vlasništvu privatnih ili javnih univerziteta antisemitskim sloganima.
- B. Sajber maltretiranje i uznemiravanje na društvenim mrežama: Ova kategorija uključuje antisemitske incidente koji se dešavaju isključivo na digitalnim platformama, društvenim mrežama ili putem drugih onlajn kanala. Sajber maltretiranje može uključivati govor mržnje, pretnje ili drugo štetno ponašanje usmereno na jevrejske studente ili organizacije.
- C. Podsticanje na nasilje, diskriminaciju i isključivanje, uključujući i podsticanje na verbalno izražavanje mržnje fokusirano na slučajeve u kojima pojedinci ili grupe promovišu mržnju prema Jevrejima šireći ekstremističke ideologije, ili angažovanje u aktivnostima koje podstiču nasilje. Za razliku od prve kategorije, ovi incidenti mogu uključivati događaje u kojima meta nije uvek fizičko lice, već se promoviše napad, diskriminacija ili isključivanje jedne ili više osoba.

Ova klasifikacija je izabrana da bi se izbeglo preklapanje incidenata; to, međutim, ne znači da do preklapanja ne može doći ili da do njega nije došlo. Za potrebe izveštaja, sakupili smo neke primere od preko 100 slučajeva prijavljenih EUJS-u. Za kompletnu listu svih prijavljenih slučajeva možete kontaktirati: office@eujs.org.

EUJS je primio 113 izveštaja sa 66 univerziteta u 14 zemalja. Kao što je i ranije pomenuto, to ne znači da su ovo jedini slučajevi koji su se desili, nego slučajevi za koje su studenti smatrali da ih bezbedno mogu prijaviti.

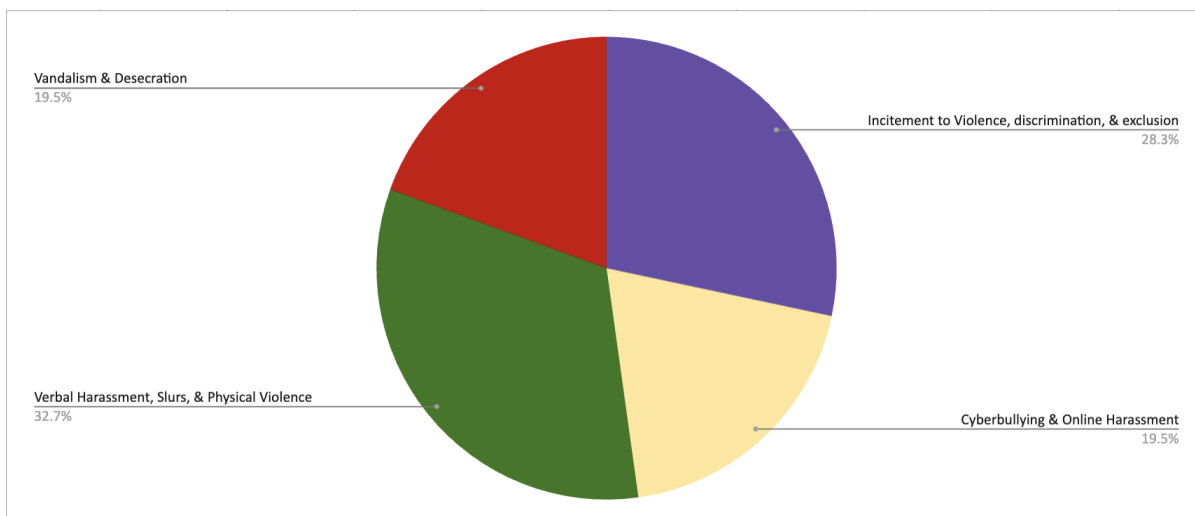

Tabela 1: Tipovi antisemitskih incidenata prijavljenih EUJS-u

Kako tabela 1 pokazuje, većina prijavljenih slučajeva (32,7%) svrstana je u kategoriju verbalnog uznemiravanja, uvreda i fizičkog nasilja. Ovde se radi o slučajevima direktnih, ličnih i ciljanih oblika antisemitizma na univerzitetkim kampusima, što je krajnje uznemirujuće i što kampuse čini izuzetno neprijateljskim i nesigurnim mestom za studente jevrejskog porekla. Prikupljeni podaci pokazuju kako su u više od 1/4 prijavljenih slučajeva (28,3%) incidenti podsticali na nasilje, diskriminaciju i isključivanje, odnosno da u 32 slučaja univerziteti nisu garantovali bezbednost na prostoru univerziteta. Iako je sloboda izražavanja stub demokratije i mora se čuvati, širenje poruka koje podstiču na nasilje, diskriminaciju i isključivanje ne mogu se tolerisati, jer narušavaju bezbednost određenog broja studenata i univerzitetskog osoblja. Podaci o vandalizmu i skrnavljenju, kao i sajber maltretiranju i uznemiravanju na mrežama čine 19,5% prijavljenih incidenata. Uopšteno govoreći, moguće je primetiti kako se većina prijavljenih incidenata dogodila na prostoru univerziteta, gde studenti i zaposleni imaju veću mogućnost da dožive neprijatnost ili da se nađu u potencijalno opasnom okruženju.

U geografskom smislu, kao što pokazuje tabela 2, većina slučajeva (19,47% od ukupnog broja prijavljenih slučajeva), zabeležena je u Italiji, dok je Holandija zabeležila samo 1% manje slučajeva. Na uzorak dostupnih podataka značajno je uticao broj organizacija i pojedinaca koji su učestvovali u EUJS-ovom prikupljanju podataka. U slučaju Italije i Španije, EUJS je imao direktan pristup podacima koji su prikupljeni od pojedinaca, putem SOS linija i anketa. Stoga bi bilo netačno tvrditi da se više incidenata dogodilo u Italiji nego u Francuskoj, jer nisu obrađeni podaci kojima EUJS nije imao pristup. Međutim, pojava prijavljenih incidenata u 14 različitih država pokazuje da je fenomen široko rasprostranjen i da se proteže izvan određenih područja Evrope.

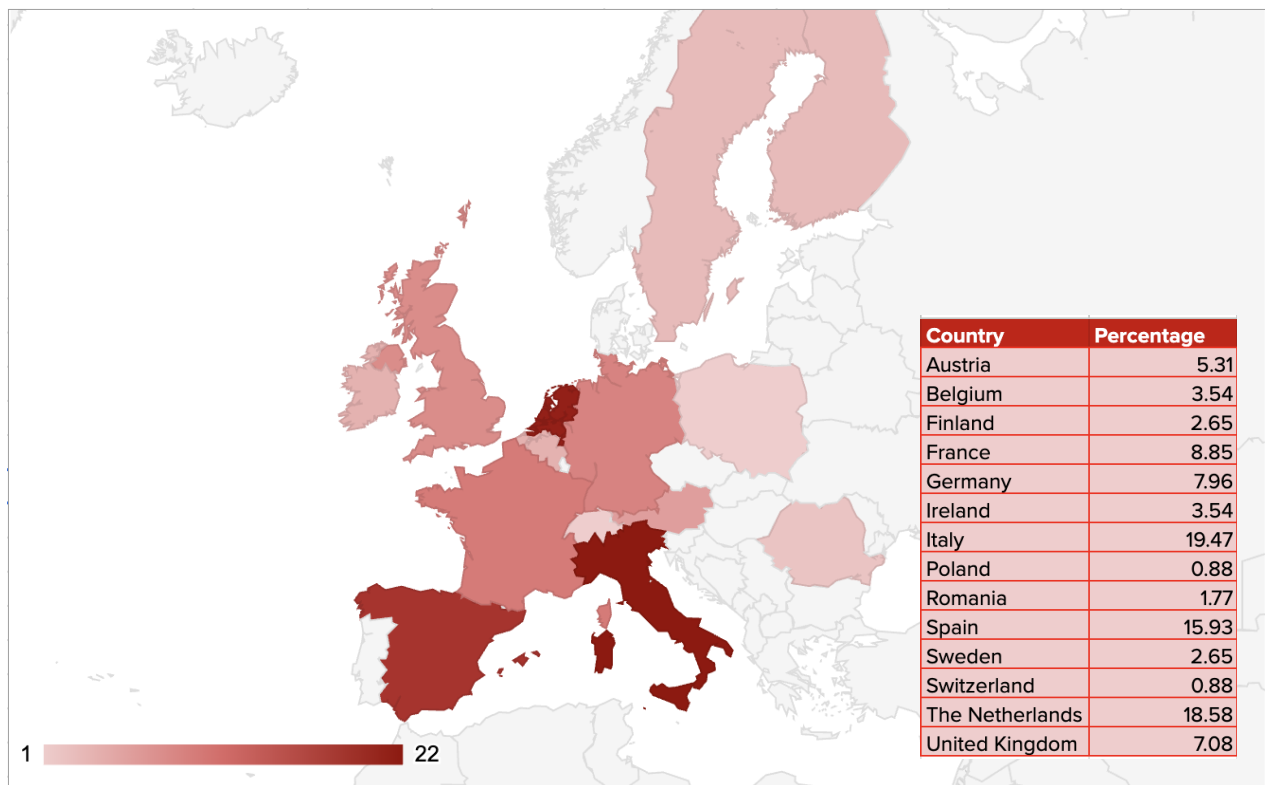

Tabela 2: Geografski prikaz zemalja gde su incidenti prijavljeni

a) Verbalno uznemiravanje, vređanje i fizičko nasilje

Verbalno uznemiravanje i uvrede podrazumeva pogrdne komentare, uvredljive šale i verbalno zlostavljanje usmereno na pojedince ili grupe na osnovu njihovog jevrejskog identiteta. Fizičko uznemiravanje se odnosi na akte nasilja počinjene protiv pojedinaca samo zato što su Jevreji. Za potrebe ovog izveštaja, ovaj odeljak se neće baviti uznemiravanjem na društvenim mrežama, jer postoji određena kategorija za ove slučajeve. Zaključno sa 15. januarom 2024, prijavljeno nam je 37 slučajeva.

Kako bismo ovu pojavu razumeli u potpunosti, osvrnućemo se na nekoliko incidenata prijavljenih EUJS-u od oktobra 2023. do januara 2024.

Tokom ceremonije dodele diploma na Univerzitetu u Amsterdamu, palestinski student je svoj govor završio sloganom: „Od reke do mora, Palestina će biti slobodna“. Porodica jevrejskog studenta ustala je protiv poziva na uništenje Izraela. Kao odgovor, publika je počela da zviždi, a neki pojedinci su uzvikivali: „J**** Jevreji“. Porodica se osećala nesigurno i napustila je ceremoniju. Nasilni pojedinci u masi nisu izbačeni sa ceremonije i jevrejska porodica je pozvana da proslavi maturu svog sina u zasebnoj prostoriji. Univerzitet nije osudio ovaj incident, što je veoma zabrinjavajuće, tim pre što je, ne mogavši da garantuje punu bezbednost studenta i njegove porodice, odlučio da ih isključi sa zvaničnih proslava.

Tokom skupa na univerzitetu u Italiji, jevrejskom studentu koji je nosio ogrlicu sa Davidovom zvezdom prišao je pojedinac koji je viknuo: „Slobodna Palestina“, i prolio piće na njega. Ovaj incident je bio uperen ka studentu koji se nije identifikovao kao Izraelac, niti je govorio na hebrejskom. Student je postao žrtva isključivo zbog svog jevrejskog porekla, a identifikovan je zbog Davidove zvezde koju je nosio.

Na SciencesPo-u (Pariz), Francuska unija jevrejskih studenata (UEJF) organizovala je komemoraciju za studenta koji je ubijen u Hamasovim terorističkim napadima 7. oktobra. Ceremoniju su prekinuli aktivisti koji su počeli fizički da maltretiraju organizatore događaja. Nažalost, ovaj incident nije jedini, jer je bilo i drugih izveštaja o jevrejskim studentima koji se suočavaju sa izazovima u ostvarivanju svog prava na slobodu izražavanja. Ovo je veoma zabrinjavajuće jer univerziteti treba da budu mesta na kojima se studenti podstiču da se uključe u važne diskusije i da ukazuju poštovanje prema drugačijim mišljenjima i pogledima.

b) Vandalizam i sknavljenje

Vandalizam i sknavljenje podrazumevaju uništavanje ili oštećenje univerzitetske imovine, uključujući grafite, uništavanje jevrejskih simbola ili sknavljenje verskih prostora unutar privatnih ili javnih univerziteta s antisemitskim sloganima. Ova kategorija uključuje stalne ili privremene instalacije.

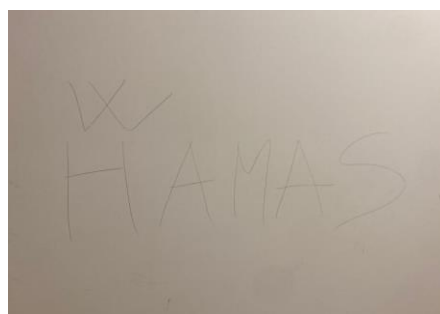
Prisustvo antisemitskih crteža, oznaka, grafita i postera unelo je atmosferu straha među jevrejskim studentima, koji su zabrinuti da će postati sledeća meta represije. Vandalski akti su posebno zabrinjavajući, jer veličaju Hamas i masakr počinjen 7. oktobra i zagovaraju Intifadu usmerenu na studente koji se izjašnjavaju kao cionisti. Ova kategorija uključuje ona dela vandalizma i sknavljenja koja su po definiciji IHRA-e prepoznata kao antisemitska. Opšti slogani u korist palestinskog naroda koji nisu prepoznati kao antisemitski isključeni su iz baze podataka.

Među slučajevima prijavljenim EUJS-u odlučili smo da se fokusiramo na samo neke od primera. Za potpuni pristup bazi podataka pišite na office@eujs.org.

U toaletu na Univerzitetu Alma Mater Studiorum u Bolonji (Bolonja, Italija) preko zida je ispisana fraza „Intifada do pobjede“. Slogan „Intifada do pobjede“ poziva na porast nasilja i oružanih sukoba do postizanja takozvane „pobjede“, odnosno uništenja države Izrael. Kako je Intifada pustila krake i u Evropi, većina smatra da je podsticanje na nju egzistencijalna pretnja pripadnicima jevrejske zajednice širom Evrope i sveta.

Međutim, nisu samo toaleti unutar univerzitetskih zgrada vandalizovani grafitima. U univerzitetškoj poliklinici u Milanu (Milano, Italija) na zidu su ispisane reči „W Hamas“ (sa Hamasom). S obzirom da je Hamas teroristička organizacija kojoj je cilj uništenje države Izrael i jevrejskog naroda biti „uz Hamas“ je sinonim za podršku misiji iskorenjivanja jevrejskog naroda.

Na univerzitetu Erazmus (Rotterdam, Holandija) neko je po klupama ispred trpezarije napisao: „Od reke do mora Palestina će biti slobodna“. Slična vandalska dela pronađena su i na drugim mestima istog univerziteta. Student koji je prijavio incident EUJS potvrdio je da se plaši da ostane u javnim prostorima univerziteta.

Na univerzitetu u Đenovi, zgrada je bila ispisana grafitima „Pretucite cionistu“. Pošto se većina Jevreja identifikuju kao cionisti, očigledno je da se ova poruka može shvatiti kao pretnja onima koji podržavaju pravo Izraela na postojanje. Štaviše, poziv na prebijanje cionista predstavlja podsticanje na nasilje, što tu pretnju čini još gorom.

Na Univerzitetu u Firenci (Firenca, Italija) objavljena je slika koja prikazuje znak jednakosti između Davidove zvezde i svastike. Poređenje savremene izraelske politike sa politikom nacista je antisemitsko prema radnoj definiciji IHRA-e. Ova optužba, poznata kao inverzija Holokausta, prikazuje Jevreje kao naciste, što predstavlja veliko iskrivljavanje istorijske tragedije i antisemitski koncept koji Jevreje poistovećuje sa postulatima i aktivnostima nacističke Nemačke.

Na univerzitetu u Beču (Beč, Austrija), na plaketi na ulazu u biblioteku odeljenja za jevrejske studije, ispisano je: „Ubij IZRAEL, SAD i UKRAJINU!“. Kao što je ranije rečeno, prema radnoj definiciji IHRA-e o antisemitizmu, smatrati Jevreje kolektivno odgovornim za postupke države Izrael je antisemitski. Pored toga, ovo je direktan poziv na nasilje nad Jevrejima, Amerikancima i Ukrajincima. Nažalost, mesec dana nakon što je incident prijavljen, ploča je ponovo vandalizovana.

c) Sajber maltretiranje i uznemiravanje na društvenim mrežama

Sajber maltretiranje i uznemiravanje na društvenim mrežama uključuje antisemitske incidente na digitalnim platformama, društvenim mrežama ili na drugim onlajn kanalima. Sajber maltretiranje može uključivati govor mržnje, pretnje ili slično štetno ponašanje usmereno protiv jevrejskih studenata ili organizacija. S obzirom na to da govor mržnje često počinje na internetu, ali se proteže i izvan digitalnih platformi, neophodno je pažljivo proceniti incidente koji se dešavaju na onlajn platformama. Sem toga, u većini slučajeva prijavljeni sadržaj ostaje na internetu, čak i nakon što je na njegovo postojanje skrenuta pažnja.

Društvene mreže su prepune informacija. U današnje vreme, one su postale neiscrpan izvor pružajući ljudima mogućnost pristupa ogromnom broju sadržaja i podataka. One su veoma efikasna platforma za uticaj na stotine, potencijalno hiljade ili čak milione pojedinaca u izuzetno kratkom vremenskom periodu. U razgovorima, video snimcima i na još mnogo drugih načina mnogi studenti su izrazili strah od pohađanja univerziteta. U nekim slučajevima čak su potvrdili i da su prestali da pohađaju nastavu.

Na nekoliko univerziteta širom Evrope strah među izraelskim i jevrejskim studentima koji se vraćaju u kampus pojačan je zbog toga što njihove kolege sa fakulteta dele sadržaj na društvenim mrežama u znak podrške Hamasu i Hezbolahu i postavljaju antisemitska obeležja. Na primer, na Univerzitetu IE u Madridu, u Španiji, jedan student je podelio sliku na kojoj je prikazano uvredljivo poređenje Jevreja i nacista, dodatno produbljujući već uzburkanu atmosferu. Među incidentima prijavljenim EUJS-u, takođe bismo želeli da istaknemo da je jedan broj jevrejskih studenata dobio pretnje smrću od kolega studenata.

Nažalost, kao što je istaknuto u podacima koje je prikupio EUJS, postoje slučajevi u kojima su čak i profesori i univerzitetsko osoblje direktno uključeni u antisemitske incidente. Ove situacije su posebno alarmantne za jevrejske studente, s obzirom da se od pojedinaca u takvim ulogama na univerzitetu očekuje da pruže zaštitu i podršku svim članovima studentske zajednice. Iako to nije naglašeno u izveštaju, neki od profesora, kao i članovi osoblja optuženi su za antisemitizam i smenjeni sa svojih pozicija na fakultetima.

Vineet Thakur
@vineet1232

'Humanitarian consequences' is what cool kids are calling genocides now a days. Like, concentration camps were a humanitarian consequence of Jewish existence; colonialism was a humanitarian consequence of the savagery of natives, etc.

Dana 13. oktobra 2023. godine, univerzitetski profesor i koordinator master programa Međunarodni odnosi Univerziteta u Hagu (Hag, Holandija) objavio je post na društvenoj mreži X koji uključuje relativizaciju Holokausta, delegitimizaciju i inverziju. Slični slučajevi su prijavljeni na univerzitetima u Francuskoj, Ujedinjenom Kraljevstvu i Italiji.

Pored toga, mnogi jevrejski studenti suočavaju se sa mržnjom svojih vršnjaka na aplikaciji WhatsApp. U različitim zemljama studenti u WhatsApp grupama, koje su oformljene i namenjene razmeni informacija u vezi sa studijskim projektima, dobili su mnogo uvredljivih poruka. U jednoj od ovih grupa nekoliko jevrejskih studenata dobilo je uvredljivu sliku na kojoj je član grupe napravio gest „Hajl Hitler“. Pretnje su izazvale duboko uznemirenje jevrejskih studenata, koji su u ekstremnim slučajevima doneli odluku da prestanu da pohađaju određena predavanja, a u dva slučaja i da odustanu od daljeg studiranja, čime su se odrekli univerzitetske diplome. U većini slučajeva, grupe na aplikacijama kao što je WhatsApp na kojima su se delile antisemitske poruke imale su stotine učesnika. U nekoliko slučajeva univerziteti su pozvani da intervenišu kako bi zaštitili studente koji su bili na udaru.

Na univerzitetu Universidad Complutense de Madrid (Madrid, Španija) tokom grupnih studentskih razgovora distribuiran je poster koji poziva da se pridruže protestu protiv genocida u Gazi i koji će se održati na kampusu. Ono što je najalarmantnije je to što na posteru izričito stoji: „Fuera sionistas de la universidad“, što je u prevodu poziv da se cionisti izbace sa fakulteta. Slogan je predstavljao ozbiljnu pretnju jevrejskim i izraelskim studentima, jer ne samo da je uticao da se osećaju nepoželjnim u univerzitetskoj zajednici isključivo zbog podrške pravu Izraela na postojanje, već ih je i eksplicitno pozivao da napuste univerzitetske prostore koji bi trebalo da ostanu dostupni svima, bez obzira na njihova politička opredeljenja.

Zaključci i preporuke

Za sastavljanje ovog izveštaja korišćeno je više od 110 izveštaja o antisemitskim incidentima širom Evrope. Međutim, ovo je samo deo podataka o dramatičnom porastu antisemitizma usmerenog na jevrejske studente iz Evrope, pošto velika većina incidenata nije prijavljena. Bez obzira da li je ovaj nedostatak izveštavanja rezultat straha ili neupućenosti u to koji su im resursi dostupni, jevrejski studenti moraju i zaslužuju da pohađaju fakultete bez mogućnosti da budu meta mržnje. Univerziteti su postali toliko neprijateljski raspoloženi i nebezbedni da ima jevrejskih studenata koji uopšte ne pohađaju predavanja ili su napustili svoje kurseve.

Situacija je zastrašujuća. Jevrejski i izraelski studenti su na meti kolega studenata, profesora, a ponekad i akademskih autoriteta, koji im govore da su zločini počinjeni 7. oktobra opravdani i da za njih nema mesta na univerzitetima. Svedoci smo značajnog porasta antisemitskih slučajeva koje fakulteti uopšte i ne uzimaju u obzir. Situacija je postala toliko ozbiljna da postoje čak i profesori koji svojim jevrejskim studentima eksplicitno savetuju da ne dolaze na predavanja jer nisu u mogućnosti da ih zaštite. U 2024. godini ovo ne može biti Status Quo.

Naši glavni zaključci su sledeći:

- 1. Visoke stope incidenata:** Značajan broj prijavljenih incidenata ističe široku zastupljenost antisemitizma na univerzitetskim kampusima, što ukazuje na hitnu potrebu za odgovarajućim delovanjem.
- 2. Raznovrsnost incidenata:** Antisemitski incidenti se manifestuju u različitim oblicima, u rasponu od verbalnog uznemiravanja do fizičkog nasilja i maltretiranja putem interneta. Višeslojna priroda ovih incidenata zahteva sveobuhvatan pristup univerziteta u rešavanju ovih pitanja.
- 3. Uticaj na akademsko okruženje:** Antisemitski incidenti mogu negativno uticati na akademsku i društvenu dobrobit jevrejskih studenata, potencijalno stvarajući neprijatnu atmosferu na kampusima.
- 4. Uloga onlajn platformi:** Sajber maltretiranje i onlajn uznemiravanje igraju značajnu ulogu u širenju antisemitizma. Rešavanje ovih pitanja zahteva saradnju sa digitalnim platformama i onlajn zajednicama.
- 5. Potreba za obrazovnim inicijativama:** Hitno je potrebno ustanoviti obrazovne programe koji podižu svest o antisemitizmu, promovišu inkluzivnost i neguju kulturu raznolikosti i razumevanja na univerzitetskim kampusima. Zbog toga je od suštinske važnosti da kancelarije za jednakost, raznolikost i inkluziju na kampusima budu obučene da se bave antisemitizmom, kao i da razumeju šta je antisemitizam i koje su njegove manifestacije.

Naše glavne preporuke su sledeće:

- 1. Sprovesti sveobuhvatne sisteme prijavljivanja antisemitskih incidenata na univerzitetima:**
  - a. Univerziteti, lokalne i nacionalne institucije bi trebalo da uspostave jasne i dostupne mehanizme za prijavljivanje antisemitskih incidenata kako bi podstakli žrtve da istupe bez straha i represije.
  - b. Sistemi za prijavljivanje incidenata moraju biti jasno objavljeni i podržani od strane jevrejskih zajednica i policije.
- 2. Pojačane sigurnosne mere pri univerzitetima:**
  - a. Uzimajući u obzir slobodu izražavanja, univerziteti bi trebalo da pojačaju mere bezbednosti kako bi sprečili vandalizam i fizičko nasilje.
  - b. Univerziteti bi trebalo da sarađuju sa lokalnom policijom i bezbednosnim agencijama u cilju rešavanja problema bezbednosti i brzog procesuiranja incidenata.
- 3. Razvijanje inkluzivnih obrazovnih programa:**
  - a. Univerziteti bi trebalo da uključe obrazovne inicijative u univerzitetske nastavne planove i programe kako bi podstakli razumevanje, empatiju i poštovanje među studentima.
  - b. Organi za uspostavljanje zakona bi trebalo da sprovode kampanje podizanja svesti koje se fokusiraju na borbu protiv stereotipa, promovisanje različitosti i negovanju različitih kultura.
- 4. Saradnja sa onlajn platformama:**
  - a. Evropske institucije bi trebalo da ostvare ili prodube saradnju sa društvenim mrežama kako bi se na adekvatan način pozabavili antisemitskim sadržajem na mrežama.

Postoji niz oblasti na kojima bi univerziteti, institucije i vlade ubuduće trebalo da rade i na koje treba da se fokusiraju:

- 1. Revizija i unapređenje politika:** Institucije i vlade bi trebalo da redovno revidiraju i ažuriraju antidiskriminatorna pravila kako bi utvrdile svoje pozicije u reagovanju na nove izazove.
- 2. Prikupljanje i analiza podataka:** Nacionalne vlade i evropske institucije trebalo bi da kontinuirano prikupljaju i analiziraju podatke o antisemitskim incidentima kako bi identifikovali trendove i u skladu sa tim prilagodili primenu preventivnih mera.
- 3. Programi obuke zaposlenih:** Nacionalne vlade i evropske institucije bi trebalo da obezbede programe obuke za članove fakulteta u cilju prepoznavanja i bavljenja antisemitskim ponašanjem u obrazovnom okruženju.

4. **Podrška žrtvama:** Fakulteti i lokalne institucije bi trebalo da ojačaju mehanizme podrške žrtvama, uključujući usluge savetovanja i pravnu pomoć, kako bi im se pomoglo da se nose sa emocionalnim i psihološkim posledicama antisemitskih incidenata. Primer ovoga može se naći na veb stranici EUJS [ovde](#).
5. **Međunarodna saradnja:** Univerziteti, vlade i međunarodne organizacije trebalo bi da sarađuju na razmeni najefikasnijih metoda, praksi i na koordinaciji aktivnosti u borbi protiv antisemitizma na globalnom planu. EUJS bi sa zadovoljstvom radio na uspostavljanju saradnje između članica studentskih unija i institucija u cilju pronalaženja najefikasnijeg načina za borbu protiv antisemitizma u univerzitetskom okruženju. Molimo vas da nam se obratite kako bismo vam pružili što bolju podršku za vaše jevrejske studente.

Evropska unija jevrejskih studenata nastaviće da prikuplja informacije i podatke o antisemitizmu sa univerzitetskih kampusa širom Evrope. Takođe, nastaviće da se suprotstavlja i bori protiv svih oblika antisemitizma, bilo na kampusu ili onlajn i težiće da zaštiti jevrejske studente. Organizacija će se i dalje zalagati za svet koji će omogućiti Jevrejima da pokažu i slave svoj judaizam na pozitivan način. Za to je potrebna saradnja na univerzitetskom, institucionalnom, nacionalnom i društvenom nivou.

EVROPSKA UNIJA JEVREJSKIH STUDENATA

Organizacija Evropska unija jevrejskih studenata (EUJS) je trajna vizija koja postoji već četiri decenije i svoje vizije ostvaruje kroz aktivnosti i razvoj lidera i timova, koji u različitim vremenskim periodima usmeravaju organizaciju i određuju njen pravac reagujući na promene društva u kom živimo.

Osnovana 1978. godine u Grenoblu u Francuskoj, EUJS je pluralistička, inkluzivna i nestranačka organizacija koja objedinjuje 36 unija članica. EUJS podržava jevrejske studente i studentkinje širom Evrope i zastupa svoje članove i članice u međunarodnim institucijama i organizacijama.

Saradnice

Ariela Di Gioacchino

EUJS Savetnica za politiku

Eryn Sarkin

EUJS Koordinatorica za komunikaciju i javne odnose

Sarah Takolander

EUJS Zamenica direktora

Prevod: Haver Srbija

COPYRIGHT EUROPEAN UNION OF JEWISH STUDENTS © 2024

